

Fetsund, den 29. august 1975.

(Utdrag).

Tiltak og utviklingen i jordbruket.

Det er i de siste par år skjedd en markert vending i utviklingen i jordbruket. Antallet bruk som er tatt ut av drift, er redusert betydelig. Nedgangen i jordbruksarealet er i ferd med å stoppe opp. Nydyrkingen har økt sterkt. For første gang siden 1967 økte det fulldyrka areal i 1974. I dette året økte jordbrukets nettoinntekt (Budsjettnemndas tall for vederlag for arbeid og egenkapital) med 21,2% per årsverk. Dette var en sterkere øking enn i industrien, der årslønnen gikk opp med 15,8%:

	<u>1966-72</u>	<u>1973-74</u>
Nedgang i antall bruk pr. år	8.500	5.000
Nedgang i jordbruksareal pr. år	101.000 da.	30.000 da.
Nydyrking	59.000 da.	82.000 da.

Denne utvikling må sees på bakgrunn av de mange tiltak som er truffet for å styrke jordbrukets stilling og finne fram til rasjonelle driftsformer. De oppmuntrende trekk i utviklingen vil bli ført videre:

Jordbruksavtalen i 1974 og 1975 tok sikte på å øke inntektene mest på småbruk, i distriktene og i husdyrproduksjonen. De største tillegg ble gitt til disse driftsformer. Distriktstilskottene for melk og kjøtt ble økt vesentlig. En omlegging av kraftfor-rabatten virket i samme retning. Feriefondet fikk økte midler til en avlørningsordning for husdyrbrukere. På statsbudsjettet for 1975 ble tilskottene satt opp for nydyrking og grøfting.

Det er lagt opp en langsiktig planlegging for en systematisk og bred styrking av landbruksnæringen på flere fronter:

- aksjonsplanene for Nord-Norge, for De samiske bosettingsområder og Vestlandsplanen som også omfatter Trøndelags kystbygder og Snåsa, legger vesentlig vekt på utviklingen i jordbruket. I de tre nordligste fylker økte melkeproduksjonen betydelig i 1974,
- det ble våren 1975 vedtatt en konsesjonsordning for kraftførkrevende produksjon av egg og flesk, for å knytte denne produksjon til jordbruket,
- i Stortingsmeldingen om økt avvirkning i skogbruket er det foreslått en rekke tilskottsordninger til felling, transport og skogpleie som vil komme de mange jordbrukere til gode som også har sitt arbeid i skogen,
- nye bestemmelser i jordloven gir større sikkerhet for at produktiv jord blir brukt. Konsesjonsloven og odelsloven sikter mot å ta vare på de aktive jordbrukeres interesser og

hindre en opp-jobbing av prisene på eiendom og grunn.

Store områder av landet har i 1975 blitt rammet av avlingsskader. Regjeringen vedtok den 25. juli at foreløpige hjelpetiltak skulle settes i verk. Landbruksbankens utlånsramme er utvidet for å dekke økt behov for driftslån. Kraftförrabatten for ku og geit er satt opp, og det er gitt statsgaranti for innsamling av halm. Disse tiltak kommer i tillegg til den erstatning for avlingsskader som ordinært gis gjennom avlingsskadetrygden.

En del jordbrukere har i senere tid gitt uttrykk for sterk misnøye med de skatteordninger som gjelder i jordbruket. Til dels har dette grunnet seg på misforståelser med hensyn til hvordan ordningene er eller vil bli praktisert. Skatteendringer som allerede er vedtatt, imøtekommer flere av de krav som er stilt:

- folketrygdavgiften for jordbrukere vil bli satt ned fra 13% til 4,5% fra 1. januar 1976,
- husdyrbrukere vil for skatteåret 1975 bli inntektsbeskattet bare av produksjonen og ikke av verdistigningen på buskap,
- de skattemessige særfordeler jordbruket har i forbindelse med eiendomsoverdragelser innen familien, vil bli opprettholdt. Skatt på barns og hustrus inntekt i egen næring, og spørsmålet om investeringsavgift på maskiner og redskap vil bli behandlet i 1976.